

En bekvämare vardag

En tidning till alla hushåll från Söderhamn Nära om Söderhamn Nära

Se över ditt ledningsnät

Vi upphör med e-post

Fler kan erbjudas fjärrvärme

125 år i söderhamnarnas tjänst

Elbilarna tar över

Kundfokus - viktigast av allt

På tillfälligt besök, är hur jag skulle beskriva min närvaro här på ledarsidan. Jag heter Adam Axzell och är sedan slutet av januari tillförordnad vd här på Söderhamn Nära. När jag inte agerar vd är jag economichef och har varit anställd här på bolaget i drygt 13 år.

Under våren har rekryteringsprocessen för en ny vd dragit igång och intresset för tjänsten har varit stort. Våra förhoppningar är att vi ska ha hittat rätt person till tjänsten i början av sommaren. Vår nya vd kommer tillsammans med resten av personalen att vara med om en riktigt spännande resa in i framtiden där vi får möta de utmaningar som kommer. Jag hoppas att hen kommer att känna sig riktigt välkommen till Söderhamn Nära.

Att ha ett kundperspektiv

är viktigt för all vår verksamhet och personal. En fördel som de flesta av vår personal har är att de också är kunder till Söderhamn Nära, vilket jag tror bidrar till att vi har ett kundorienterat synsätt. Att vår personal har ett stort kundfokus är också något som vi ser i våra olika återkommande kundenkäter. Förbättringsområden finns naturligtvis alltid men generellt får vi oftast mycket goda omdömen.

Det är viktigt att fira och i år är det 125 år sedan vi för första gången började sälja våra tjänster till söderhamnarna. Detta är något som vi löpande kommer att uppmärksamma i olika sammanhang under året.

Att se den tekniska utvecklingen som skett sedan verksamheten startade och hur denna utveckling går allt snabbare kan få en att fundera hur framtiden kommer att se ut.

Adam Axzell
söderhamnare, kund och tillförordnad vd

1893-2018

Vi blir fler för varje år som går. I takt med att vi får flera nya kunder och att det ställs högre krav på leveranssäkerhet, rapporteringskrav till myndigheter och tillgänglighet förstärker vi löpande

vår organisation. Förutom att vi utökar vår personalstyrka så är vi nu inne i en period med många pensionsavgångar. Det är många års erfarenheter som måste tas om hand och ny personal som måste läras upp, vilket blir en stor utmaning för oss de närmaste åren.

Utbyggnaden

av våra anläggningar fortsätter i oförminskad takt. Den långdragna vintern medförde att det tog lite längre tid än vanligt innan vi kunde dra igång vissa av våra grävprojekt. För året är det planerat riktigt många investeringsprojekt, bland annat kan nämnas flera nya utbyggnadsprojekt för bredband och inom fjärrvärmeverksamheten ska det uppföras en ny fossilfri reservproduktionsanläggning i Ljusne. Att hitta balansen mellan att investera för utbyggnad och att reinvestera i befintliga anläggningar är en utmaning som vi brottas med dagligen.

Det handlar ju både om att erbjuda flera kunder våra tjänster samtidigt som vi ska vårda de anläggningar och kunder som vi har sedan tidigare.

Är vi billiga eller dyra? Höga eller låga priser är av underordnad betydelse. Det som betyder något är att ni kunder upplever att våra tjänster är prisvärda. Vi ska hålla hög kvalitet på våra tjänster till ett rimligt pris. Vi stävar hela tiden efter att hålla hög kvalitet och prismässigt är vi billigast i Hälsingland och näst billigast i Gävleborg*.

Vår tidning "En bekvämare vardag" som du just nu håller i dina händer, är ett av våra sätt att ge våra kunder och söderhamnare en möjlighet att ta del av vad vi håller på med, vilka vi är och lite till... Trevlig läsning!

*) Nils Holgersson-undersökningen 2018

En bekvämare vardag ges ut av Söderhamn Nära och når alla kommuninvånare och företag i Söderhamn som samhällsinformation.

Redaktör: Gunnar Lidén, tel 0270-751 26, e-post gunnar.liden@soderhamnarna.se.

Text och bild: Gunnar Lidén, om inget annat anges. **Layout och redigering:** Per Arvelin.

Tidningen finns även att läsa på vår hemsida: www.soderhamnarna.se. Vill du ha fler nummer av tidningen finns de att hämta på Stabbläggaregatan 11.

Håll koll på Nära

Är du intresserad av vad som händer på Söderhamn Nära och vill veta mer utan att behöva vänta på den här tidningen, som bara kommer ut en gång per år? Då kan vi berätta att det går alldeles utmärkt. Det enklaste sättet att få veta allt som är viktigt är att gå in på vår hemsida, soderhamnarna.se, där står allt som du behöver veta om oss. Skulle du av någon anledning inte hitta det du söker, är du välkommen att kontakta oss, så fixar vi det så fort vi kan.

Vill du ha lite lättare information som till exempel presentationer av vår personal och lite bilder på vad vi gör om dagarna så bör du lägga till oss på Facebook och följa oss på Instagram. Bor du i Söderhamn och har TV via Söderhamn Nära kan du dessutom få matnyttig information om oss den vägen. Allt du behöver göra är att gå in på kanal 17. Sedan förra året sänder vi Infokanalen i HD och mellan varven lägger vi ut filmer och kortare inslag om Söderhamn. Vi sänder dessutom kommunfullmäktiges sammanträden varje månad.

The screenshot shows the Söderhamn Nära website interface. At the top, there are navigation links for 'Bredband', 'Elhandel', 'Elnät', 'Fjärrvärme', 'Kabel-TV', 'Renhållning', and 'Vatten'. Below this is a red banner with the text 'Driftinformation just nu: 1 driftstörning, 0 planerade driftavbrott'. A central graphic features a red arrow pointing to 'Energiskatten flyttas 1 januari 2018'. To the right, there is a vertical menu with buttons for 'Kundservice', 'Mina sidor', 'Flyttanmälan', 'Support/felanmälan', and 'Om oss'. Below the menu, there is a section titled 'Aktuellt' with three small images: 'Glädjande nyheter för Söderhamn Nära och hela vår bransch', 'Vår e-posttjänst upphör', and 'Lördagsöppet på Lingtä'.

Ändrade öppettider i kundservice

I dagsläget har Söderhamn Näras kundservice öppet från klockan 08.00 till 17.00 måndag-torsdag och till 16.00 på fredagar. Från och med den 20 augusti blir det nya öppettider, då öppnar kundservice klockan 07.30 och stänger 16.30 måndag till fredag och stänger 16.00 på fredagar.

Vi anpassar därmed våra öppettider efter kundbehovet och till Söderhamns kommuns kundtjänst.

Telefonnummer som är bra att känna till:

Kundservice **0270-766 10**

Teknisk support för bredband
Alla dagar 8.00-22.00 **0270-199 99**

Felanmälan för kabel-TV **0270-766 70**

Felanmälan efter kontorstid
Vatten och avlopp **026-10 80 00**

El **026-10 80 00**

Fjärrvärme **026-10 80 00**

Jonatan Aamot jobbar i vår kundservice.

Nr 1/2018

Norrfjärdsprojektet	sid 4
Vårt viktiga vatten	sid 5
Renhållningen sköter sig bra	sid 6
Vi upphör med vår e-posttjänst	sid 8
Underjordsbehållare	sid 9
Fler erbjuds fjärrvärme	sid 10
Vi byter ut nätstationer	sid 11
De första 125 åren	sid 12
Internet of Things	sid 13
Här anlägger vi fiber	sid 14
Magister Burman utbildar ...	sid 15
Våra elfordon	sid 16
Ledningskollen	sid 17
Nya hos Nära	sid 18
Mina sidor för elhandel	sid 19
Årsredovisningen	sid 20
Inte så Nära	sid 22-23

... och det är vi som gör tidningen

Gunnar Lidén

Per Arvelin

Hans Blomkvist och sonen Oscar har åkt från Uppsala till Norrfjärd för att ta emot installatören som ska göra de sista inkopplingarna till fastigheten. Sedan är det bara att återställa marken och låta naturen göra resten.

Norrfjärdsprojektet inne i sista fasen

Nu är alla ledningar och serviser på plats och anslutningarna pågår för fullt. Det som återstår är att koppla in villapumpstationer och vatten hos dem som inte redan har fått det gjort, vilket kan komma att ta ytterligare ett par år.

- Trots vissa motgångar i början av projektet, måste jag säga att det hela har flutit på bra och fortsätter att flyta på bra. Allt följer våra planer, säger Peter Fryklund, Söderhamn Näras platsansvarige under projektet.

Det är inte bara Peter Fryklund och övrig inblandad personal som är nöjda med projektet. I samband med att projektet avslutades skickade Söderhamn Nära ut en enkät till alla fastighetsägarna. Svaren som kom tillbaka visar att även fastighetsägarna var nöjda eller mycket nöjda med såväl projektet på plats i Norrfjärd som bemötande och kompetens hos Näras personal och entreprenörer.

- Eftersom den här typen av projekt är helt nytt för oss tycker jag att det känns bra att så många anser att det har varit så pass väl genomfört, säger Peter Fryklund.

Resultatet från enkäten kommer Söderhamn Nära att ha användning av i framtida projekt eftersom den ger svar på vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra.

Passade på att bygga ut

En nöjd fastighetsägare är Hans Blomkvist. Han har sedan barnsben tillbringat alla somrar i sin stuga i Norrfjärd. Den byggdes av hans far på 30-talet och det mesta ser ut som det alltid har gjort. I samband med VA-projektet passade han dock på att modernisera kök och badrum.

I dag har Hans Blomkvist byggt ut och har såväl vatten som avlopp indraget i sommarstugan.

- Det här är ett väldigt bra projekt. Jag har varit här i hela mitt liv och tycker mig ha märkt en förändring av vattnet de senaste tio åren. Jag tror och hoppas att vattnet ska bli bättre igen nu när vi är inkopplade på avloppsnätet, säger han.

Viktigt om pumpinstallationer

Inför säsongens installationer vill vi uppmärksamma dig på ett par viktiga punkter angående din villapumpstation.

Innan vi gör några anslutningar måste du fylla i och underteckna **färdigamälan/checklista** och därefter skicka in den till oss. Först därefter kan du boka tid med någon av våra tekniker för anslutning. Checklistan får du i samband med att vi lämnar ut din pumpstation. Alternativt kan du ladda ner den via länken: **Färdigamälan/checklista Norrfjärdsprojektet på www.soderhamnara.se/kundservice/blanketter_och_broschyrer**.

Observera att vi kommer att göra ett sommaruppehåll vecka 29-31. Under den perioden kommer vi inte att genomföra några VA-anslutningar, utom i undantagsfall.

Har du ytterligare frågor angående installationen av din pumpstation är du välkommen att ringa vår kontaktperson Peter Fryklund 070-650 75 96.

Se över ditt ledningsnät

Vatten- och avloppsnäten är något vi för det mesta tar som självklara och därför ägnar vi dem i regel ingen större tankeverksamhet, men det finns en risk med det. Stopp i avloppet och vattenläckage är något som du inte alltid märker innan det är för sent, vilket kan medföra kostsamma vattenläckor och översvämningar.

- Vår rekommendation är att du med jämna mellanrum kontrollerar dina ledningar och din vattenmätare, säger planeringsingenjör Gunnar Schön.

Har du kommunalt vatten och avlopp är det Söderhamn Nära som är VA-huvudman. Det är VA-huvudmannen som ansvarar för dricksvattenförsörjningen och avloppshandlingen i kommunen. Alla ledningar med tillhörande anläggningar fram till en så kallad förbindelsepunkt ägs av Söderhamn Nära. Förbindelsepunkten utgör den juridiska gränsen mellan VA-huvudmannens och fastighetsägarens ansvarsområde.

- Förbindelsepunkten ligger i regel strax utanför tomtgränsen och alla VA-anordningar efter anslutningspunkten ansvarar fastighetsägaren för, säger Gunnar Schön. Undantag är vissa pumpstationer samt vattenmätare.

Vill du veta mer?

I ditt ansvar ingår att se till att allt vatten är rätt kopplat. Du är även skyldig att skydda vattenmätaren mot kyla och skador, samt se till att den är placerad enligt VA-huvudmannens anvisningar.

Det är också bra att ha kunskaper om hur just ditt ledningsnät fungerar och hur det är kopplat. På så vis underlättar du felsökningar och minimerar risken för ovälkomna avbrott, läckor och stopp. Du bör även avstå från att spola ner fett och annat som kan orsaka stopp i ledningarna.

- Du bör heller inte plantera träd och buskar i närheten av dina avloppsledningar. Träd-

rötter som växer in i rörskarvar kan orsaka stopp. Sker stoppet innanför förbindelsepunkten får du dessvärre själv stå för alla kostnader, säger Gunnar Schön.

Har du dessa råd i åtanke och regelbundet kontrollerar din VA-anläggning kan du känna dig tryggare och förhoppningsvis undvika obehagliga överraskningar.

Vill du veta mer om hur du på bästa sätt tar hand om ditt ledningsnät, kan du med fördel gå in på vår hemsida soderhamnara.se/vatten och läsa eller ladda ner en instruktionsfolder som vi har lagt upp. Planerar du att bygga nytt eller bygga om finns även en guide med saker du bör tänka på samt goda råd, på samma ställe.

Kranmärk din verksamhet

Vill du göra något bra för miljön, samtidigt som du spar pengar och slipper bära en massa vatten i onödan?

Då ska du Kranmärka din verksamhet. Troligen den enklaste insatsen du kan göra för såväl din plånbok som för miljön.

Kranmärkt är en nationell hållbarhetsmärkning för verksamheter som väljer kranvatten framför flaskvatten. Om en verksamhet är Kranmärkt betyder det att den är fri från flaskvatten.

Med kranvatten slipper du transporter och tillverkning av vattenflaskor. Det gör att en liter kranvatten är 300 gånger bättre för miljön jämfört med samma mängd flaskvatten. En liter kranvatten kostar omkring 250 gånger mindre än samma mängd flaskvatten. Kranvattnet är dessutom lokalproducerat och levereras direkt till din kran.

Vill du kranmärka din verksamhet?

Du kan välja att kranmärka hela din verksamhet eller till exempel enskilda konferenser och event som din organisation anordnar. Tänk på att Kranmärkt är en hållbarhetsmärkning och inte en certifiering, det innebär att ni själva ansvarar för att leva upp till vad det innebär att vara kranmärkt.

- Tre enkla steg till kranmärkning
- Börja internt och se över var, när och om ni använder flaskvatten idag.
- Välj ut vilka områden som bör prioriteras först, ta sedan område för område och förändra inköpen.
- Sätt upp interna mål och policys för hur ni använder vatten.

Vill du Kranmärka din verksamhet är du välkommen att kontakta Gunnar Lidén, kommunikationsansvarig på Söderhamn Nära: gunnar.liden@soderhamnara.se

Logotypen här uppe till höger i rutan får du använda om du väljer att Kranmärka din verksamhet.

Vi är redan bra - men kommer att bli bättre

Den viktigaste måttstocken på ett väl utfört arbete är nöjda kunder. För att få veta hur nöjda kunderna är med Söderhamn Nära, skickar man med jämna mellanrum ut olika typer av enkäter.

Vartannat år skickar renhållningen ut en enkät till 300 slumpvis utvalda abonnenter. Senaste enkäten skickades ut hösten 2017 och den visar att ni tycker att renhållningen sköter sig bra.

Oavsett om det är fråga om det samlade omdömet om renhållningen i Söderhamn eller om man benär upp verksamheten i sina beståndsdelar, tycker den absoluta majoriteten av söderhamnarna att renhållningen sköter sig bra.

Renhållningschef Håkan Ålander är nöjd med resultatet i enkäten. Framförallt är han glad över det sammanfattande omdömet.

- Av de sammanlagt 53 renhållningsorganisationerna runt om i Sverige som har genomfört enkäten hamnade vi på en andra plats. Det är ett mycket bra betyg från våra kunder, säger han.

Vi ska bli bättre

Samtidigt finns det saker som kan bli bättre. Omdömet vad gäller återvinningsstationerna är fortfarande för lågt. Ett problem med återvinningsstationerna är att renhållningen inte har fullt ansvar för dem.

- Det här är vi medvetna om. Förhoppningsvis kommer det att synas i nästa kundundersökning att vi har tagit ett större ansvar för återvinningsstationerna. Vi har till exempel satt upp egna moderna återvinningsstationer vid Färsjövägen och på Öster och fler är på väg, säger Håkan Ålander.

Håkan Ålander, renhållningschef på Söderhamn Nära är mycket nöjd med hur söderhamnarna upplever renhållningen.

En annan punkt där våra kunder tycker att vi kan bli bättre är öppettiderna på Långtå. Ett återkommande önskemål är att Långtå ska ha öppet fler lördagar.

- Även här kommer det att bli en förbättring. Utöver de sex lördagar som vi redan har öppet kommer vi att hålla öppet en lördag i månaden. Jag kan däremot inte säga exakt när det kommer att införas. Vi måste få klartecken från miljönämnden först. Nämnden kommer att fatta sitt beslut efter det att vi genomfört en bulleranalys på Långtå, säger Håkan Ålander.

En bra bit över medel

Renhållningens olika verksamheter har inte bara blivit bättre i kommuninvånarnas ögon över tiden. I en del tunga avseenden placerar sig Söderhamn Nära även bland de absolut bästa i Sverige.

Här följer ett par exempel:

I det sammanlagda omdömet över kommunens avfallshantering placerar sig renhållningen i topp. 93 procent av de tillfrågade ansågs sig vara nöjda till mycket nöjda med avfallshanteringen.

- Det här är den högsta siffran i hela undersökningen, en bra bit över medelbetyget på 82 procent, säger Håkan Ålander.

Även sophämtningen får ett mycket högt betyg på hela 94 procent. Den absoluta majoriteten av fastighetsägarna tycker med andra ord att sophämtningen fungerar mycket bra.

Långtå återvinningscentral får också högt betyg med 94 procent nöjda besökare, även det en bra bit över riksgenomsnittet. En siffra som, trots att den är så hög, förhoppningsvis kan förbättras ytterligare med ökade öppettider.

- Att ha en modern och väl fungerande återvinningscentral betyder mycket för besökaren. Det ska vara lätt att sortera rätt och den ska ha generösa öppettider, och där ska vi bli bättre, säger Håkan Ålander.

Långtå återvinningscentral är populärt, men får gärna oftare ha lördagsöppet tycker Peter Edström.

Lämna ditt ris hos oss

Nu är våren på väg och snart ska träd beskäras och buskar klippas. Trädgårdarna blir fina men det blir också en hel del ris att ta hand om. På Långtå kan du slänga allt ditt trädgårdsavfall oavsett om det är ett nedsågat träd, ris från buskar eller hopkrattat fjolårsgräs.

Att lämna trädgårdsavfall på Långtå är inte bara ett bekvämt sätt för dig att bli av med avfallet, det blir även en viktig resurs på Långtå.

Har du ris och annat trädgårdsavfall som du vill frakta till Långtå, men inget lämpligt sätt att göra det på, är du välkommen att låna vår gallerförsedda släpvagn som är avsedd för just trädgårdsavfall*. Släpvagnen bokar du genom att kontakta Långtås reception. Antingen passar du på att boka den när du är på Långtå eller så ringer du receptionen på telefon 0270-751 43.

Lämna ditt trädgårdsavfall på Långtå. Vi vill ha allt du har, och har du ingen egen släpvagn är du välkommen att låna en av oss.

Släpvagnen får enbart användas till att transportera trädgårdsavfall och du får helt kostnadsfritt låna släpvagnen i två timmar per tillfälle.

Ris och annat trädgårdsavfall är en helt avgörande ingrediens när man ska kompostera avloppsslam från våra reningsverk, vilket vi gör på Långtå. Genom att blanda in ris, flis och andra växtdelar får slammet en mycket bättre

struktur, man kan säga att det blir "luftigare", vilket gör att mikroorganismerna som sköter komposteringen trivs och kan göra sitt jobb. Den färdiga kompostjorden används sedan till att sluttäcka deponier på Långtå.

*Eller, om du bor i något av de områden där vi har vårt trädgårdsavfallsprojekt, kanske passa på att delta i det. Läs mer på sidan 19.

Calle Cedermark och Jonat Qvist från Skyltar & Märken såg till att de nya skyltarna kom på plats.

Nya fina skyltar på Långtå

För ett år sedan invigdes den nya och efterlängta kontors- och personalbyggnaden på Långtå.

Nu fortsätter upprustningen med nya och tydliga skyltar på återvinningscentralen.

På återvinningscentralen finns ungefär 25 containrar för olika avfallslag, alla uppskyttade så att man enkelt ska veta var man ska kasta vad, men nu börjar de se mer än slitna ut. För att göra det lättare att på avstånd se var du ska åka för att slänga ditt avfall har renhållningen därför bytt ut alla skyltar.

De nya skyltarna har en gemensam design som följer Söderhamn Näras grafiska profil med bolagets karaktäristiskt gröna nyans. De är dessutom utformade så att det ska vara lätt att kasta rätt och vissa har tilläggsinformation för att ytterligare underlätta för besökarna.

Nu, när de nya skyltarna är på plats, fortsätter renhållningen med att skylta upp byggnaden för farligt avfall, samt byta ut skyltarna längre in på området.

Vi upphör med vår e-posttjänst

Den 1 juni 2018 upphör Söderhamn Nära AB med sin e-posttjänst soderhamn.com. Detta gäller e-post för såväl privatpersoner som företag, med eller utan egen domän.

- Att vi slutar med vår e-posttjänst beror på att vi står inför stora investeringar samtidigt som vår organisation är för liten för att kunna upprätthålla den höga nivå som krävs för att driva en modern e-posttjänst, säger Göran Florén, affärsområdeschef för bredband.

Vi har sedan slutet av 1990-talet erbjudit denna tjänst. Med tiden har dock e-posthanteringen blivit mer komplicerad och kostnadskrävande, speciellt när det gäller kampen mot spam/skräppost.

Söderhamn Nära har som liten aktör inte den kapacitet som behövs för att på ett bra sätt upprätthålla och utveckla tjänsten samt ge våra kunder den service och säkerhet som krävs.

- Därför väljer vi att upphöra med denna tjänst för att i stället satsa våra resurser på att även i fortsättningen sträva efter att hålla låga priser på bredband, säger Göran Florén.

Vi är inte unika med att avsluta denna typ av tjänst, allt fler små, lokala e-postleverantörer väljer att lägga ner sin e-postservice.

Byt i god tid

Avvecklingen kommer att ske den 1 juni 2018 och gäller såväl alla soderhamn.com-konton

som de med egna domäner som drifas av Söderhamn Nära. För att du inte ska stå utan e-postadress när vi släcker ner bör du därför i god tid byta e-postleverantör. Du bör även föra över de mail du vill spara till ditt nya konto och meddela vänner och bekanta din nya e-postadress.

Söderhamn Nära har dessvärre ingen möjlighet att erbjuda någon support för att flytta eller lägga upp nya e-postkonton hos annan leverantör. Det behöver du som användare själv göra.

Det finns många billiga och även helt kostnadsfria e-postalternativ som är fullgoda och även tekniskt bättre alternativ än vår tjänst. Här har vi listat tre gratisalternativ som anses vara säkra:

google.com/intl/sv/gmail/about/
outlook.live.com/owa/
se.yahoo.com/

Göran Florén, affärsområdeschef för Bredband menar att vi idag är en för liten organisation för att kunna på ett tillfredställande sätt hantera denna typ av tjänst i fortsättningen.

Viktig information om energiskatten

Den 1 januari 2018 flyttades kostnaden för energiskatten från ditt elhandelsbolag till ditt elnätbolag.

Efter ett beslut taget av riksdagen är det nu ditt elnätbolag som ansvarar för energiskatten.

Den här förändringen märker du genom att din elnätsfaktura blir högre samtidigt som din elhandelsfaktura blir lägre med motsvarande belopp.

Detta sker automatiskt och du behöver inte göra någonting. Förändringen påverkar inte heller din totala elkostnad. Flytten av energiskatten gäller den el du använder från och med 1 januari 2018 och syns på de fakturor som du fått från och med februari 2018.

Centrala underjordsbehållare

I sitt arbete med att effektivisera och förbättra renhållningsverksamheten har renhållningen placerat ut egna moderna återvinningsstationer vid infarten till Färsjön och på Broberg. Den vid Färsjön har dessutom underjordsbehållare för hushållsavfall och matavfall

- Den är en del i vårt arbete med att underlätta för våra kunder att enkelt och bekvämt slänga tidningar och förpackningar, men även hushålls- och matavfall, säger renhållningschef Håkan Ålander.

Den nya återvinningsstationen vid infarten till Färsjön innebär att renhållningen, för första gången, erbjuder villaägare att kasta allt sitt avfall på en och samma plats. Familjer på Moränvägen, Rullstenvägen samt Färsjövägen har fått ett erbjudande att frivilligt avstå från egna kärl, för att istället kasta allt avfall vid den nya återvinningsstationen.

- Fördelarna med att inte ha egna kärl på tomten är att du slipper lukt från sopor, slipper tänka på vilken dag du ska ställa fram ditt kärl, slipper skotta och hålla rent för dina kärl samt får mer utrymme för annat. Dessutom får alla som deltar en lägre avfallskostnad, säger Håkan Ålander.

Erbjudandet att använda återvinningsstationen för allt hushållsavfall är helt frivilligt och de som vill kan när som helst återgå till att ha egna kärl på tomten.

Jim Learch och sonen Noa är inbitna avfallssorterare och tycker att det känns väldigt bra att kunna sortera allt sitt avfall i de nya behållarna.

Underlätta för sophämtningen

Att köra sopbil kan vara besvärligt på vissa platser och extra besvärligt kan det vara på vintern. Den gångna vintern var särskilt svår med enorma snövallar och smala och svårframkomliga vägar. Ibland var det helt enkelt inte möjligt att ens ta sig fram till kärLEN.

Underlätta gärna för våra chaufförer genom att ställa kärlet rätt.

Förutom att svårframkomliga vägar kan försena sophämtningen är det ett arbetsmiljöproblem för chaufförerna. Därför är det viktigt att du som ansvarar för en enskild väg fram till en fastighet håller den plogad och sandad på vintern och att du på sommarhalvåret tar bort lågt hängande grenar.

För att underlätta arbetet med att tömma dina kärl ber chaufförerna dig tänka på följande punkter:

- Det viktigt att kärLEN ställs fram på rätt sätt. Tänk på att ställa ut kärLEN med hjulen mot fastigheten.
- Har du fler än ett kärl ska det vara en meters mellanrum mellan kärLEN.
- Det måste även vara en meters utrymme bakom kärLEN. Ställ dem inte mot staket, stolpar, elskåp, häckar eller parkerade bilar.
- SopkärLET får inte överfyllas. Locket måste gå att stänga, annars riskerar soporna att ramla ner på marken.
- Se till att marken under kärLET är plan, kärLET välter annars lätt vid hanteringen. Detta är särskilt viktigt vintertid.
- Ställ fram kärLET kvällen innan tömningsdagen. Sophämtningen pågår under hela dagen och kan börja tidigt på morgonen och du riskerar att sopbilen redan åkt förbi om kärLET inte står ute i tid.
- Sophämtningen kan också senareläggas så låt kärLET stå kvar ute tills sopbilen kommit.

Fler kan erbjudas fjärrvärme

Nu erbjuder Söderhamn Nära de hushåll som redan har fjärrvärmenätet intill sitt hus, men som inte blev inkopplade när man en gång i tiden byggde ut fjärrvärmen, att ansluta sig.

- Samtidigt som det utgör ett bidrag till det lokala miljöarbetet med ett utökat användande av Söderhamn Näras fossilfria värme, så ger det nya hushåll en möjlighet att ansluta sig till ett konkurrenskraftigt pris, säger fjärrvärmechef Peter Holmström.

För ett antal år sedan bygges fjärrvärmenätet i Söderhamn ut på bred front och intresset att ansluta sin fastighet var generellt sett stort med många nyanslutningar. Men i varje område där Söderhamn Nära anlade fjärrvärme fanns det även hushåll som av en eller annan anledning inte anslöt sin fastighet till fjärrvärmenätet. Det kan ha funnits en rad orsaker till att det inte var aktuellt den gången. I dag kan förutsättningarna för

det enskilda hushållet vara helt annorlunda och därför erbjuder Söderhamn Nära fastighetsägare och villahushåll som bor längs fjärrvärmenätet att ansluta sig.

Komplett installation

Att koppla in fastigheter på fjärrvärmenätet i områden där det redan finns fjärrvärme är ekonomiskt fördelaktigt eftersom Söderhamn Nära enbart behöver gräva ner nya rör

till själva fastigheten, resten finns där redan.

- Med anledning av detta kan vi erbjuda komplett installation av fjärrvärme till en villa för 59 000 kronor med allt klart och i drift, säger Peter Holmström.

Alla fastighetsägare som bor i ett av de områden där Söderhamn Nära genomför förättningsprojekt har fått information om det och de som tackat ja till erbjudandet kommer att ha miljövänlig fjärrvärme indraget redan innan sommaren är över.

- Faller det här väl ut kan det mycket väl bli ett ärligen återkommande erbjudande, säger Peter Holmström.

Du som vill veta mer, eller kanske missade Söderhamn Näras erbjudande när det skickades ut, är välkommen att kontakta Peter Holmström på telefon 0270-754 31 för mer information.

Nätstationen i Östanbo, Östanbovallen, är den senaste som bytts ut.

Vi byter ut nätstationer

Inom Söderhamn Näras koncessionsområde, det vill säga det område där bolaget äger elnätet, finns cirka 9 300 elkunder. Under flera år har man arbetat med att vädersäkra elnätet genom att gräva ner ledningar och byta ut hängkablar.

Man har även förstärkt redundansen på elnätet så att det ska gå att leda om elen från olika håll i händelse av elavbrott.

- Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra vårt nät och i princip allt vi gör är förbättringar i förebyggande syfte, säger arbetsledare Tomas Zetterström.

Ett stort arbete som har pågått en tid och som kommer att pågå under flera år framöver är att man succesivt byter ut alla nätstationer. Söderhamn Nära har 165 nätstationer, 15 stolpstationer samt två mottagningsstationer vid Hällmyra (HMT) och vid gamla Ericssonfabriken (CMT).

- Ett arbete som nyligen blev färdigt är att vi byggt redundans mellan HMT och CMT. Det innebär att om den ena mottagningsstationen får ett oplanerat stopp leds elen om

till den andra mottagningsstationen. På så vis minimerar vi elavbrotten ute hos abonnenterna, säger Tomas Zetterström.

Tre till fem per år

Nätstationerna, som i regel känns igen som små plåtbyggnader, finns på en rad platser inom Söderhamn Näras elnät. De är sammanlänkade med mottagningsstationerna via ett 10kV-nät och det är i dessa som elen transformeras ner till 0,4kV för att sedan

Nätstationen vid Tempo i Vågbro översvämmas i samband med den stora översvämningen i augusti 2013. Det är för att undvika liknande händelser i framtiden som Söderhamn Nära kommer att flytta stationen till högre terräng.

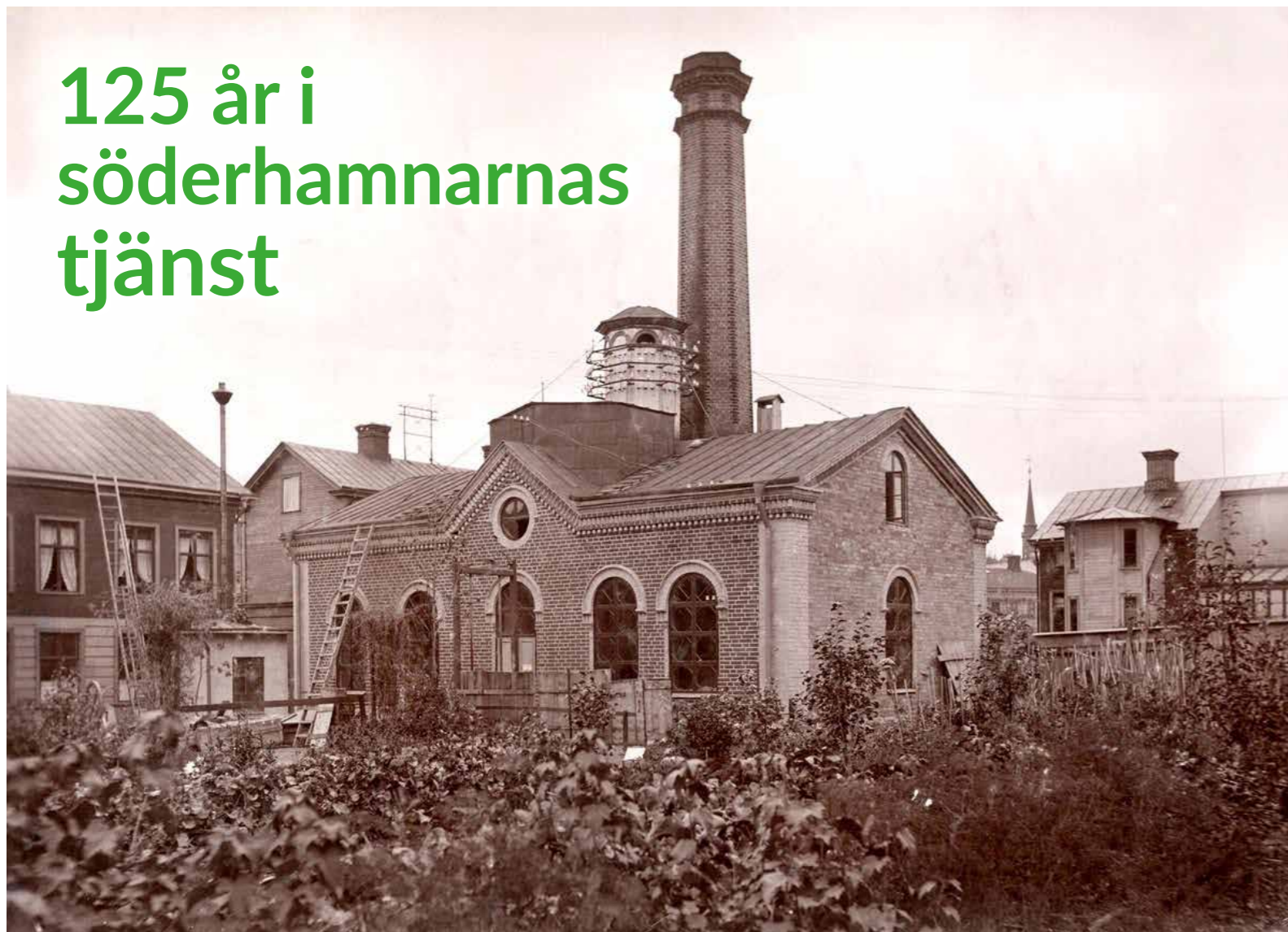
ledas vidare till abonnenternas elcentraler.

- En del av våra nätstationer börjar bli gamla och det är dags att byta ut dem. Sedan finns det andra, som till exempel den vid Tempo i Vågbro, som måste flyttas för att säkerställa att den inte råkar ut för en översvämning, som den gjorde i samband med översvämningen 2013, säger Tomas Zetterström.

Ytterligare en anledning till att nätstationerna byts ut är av arbetsmiljöskäl. De nya nätstationerna är betydligt säkrare att utföra service och reparationsarbeten i.

Söderhamn Nära planerar att byta ut tre till fem nätstationer under året. Eftersom detta innebär att strömmen kommer att stängas av kommer abonnenter som berörs att aviseras i god tid innan.

125 år i söderhamnarnas tjänst

Söderhamns elektriska belysningsbolags ångstation uppfördes år 1893 och var byggd för enbart likström. Foto: Okänd fotograf/Wikipedia.

I år är det 125 år sedan det första embryot till vad som i dag är Söderhamn Nära bildades. 1893, i december, grundades nämligen Söderhamns Elektriska Belysnings AB och söderhamnarna fick elektrisk belysning.

Därefter har mycket hänt med den kommunala infrastrukturen.

Vi har fått kommunalt vatten och avlopp, fjärrvärme, renhållning, bredband och ett toppmodernt elnät. Dessutom sitter vi på all kompetens som gör att kommunens alla datorer och servrar fungerar som de ska.

I dag är Söderhamn Nära ett modernt och väl fungerande infrastrukturbolag. När det bildades 2009 var det för att man såg behovet av att skapa ett effektivt och kundorienterat bolag. Sammanslagningen av våra affärsområden, som tidigare låg i egna kommunala bolag, innebär att vi kunde utnyttja skalfördelar genom att samla en rad kompetenser under samma tak.

Men det är bara den sista etappen i en 125 år lång resa, en resa som fortfarande pågår och

som är långt ifrån slut.

Söderhamn Nära och dess föregångares utveckling inom el, vatten, renhållning och vidare till all modern infrastruktur inom kommunikation har varit remarkabel. Det har varit en resa som pågått i 125 år. Den började med att ge oss elektriskt ljus.

I början av 1900-talet fick vi ett tjänligt dricksvatten

och vi har under resans gång fått ett väl fungerande fjärrvärmenät och en renhållning i världsklass. På senare tid har det byggts ett stadsnät som kopplar oss samman med övriga världen i ljusets hastighet.

Men det slutar inte här.

Resan in i framtiden fortsätter i oförminskad takt med nya tekniska landvinningar

och ett samhälle som blir mer komplext och Söderhamn Nära måste hålla jämna steg. Rent organisatoriskt är det mycket som

har hänt på Söderhamn Nära och mycket återstår att göra. Vi måste hela tiden utveckla våra verksamheter i takt med vår omvärld och det är med personalens hjälp som det ska ske. Söderhamn Näras personalstyrka är involverade i det stora och hela tiden pågående arbetet om hur vi ska möta framtiden och alla har bidragit med tankar, förslag och idéer om hur och vad som ska göras för att vi på bästa sätt ska kunna

1893-2018

möta denna framtid.

Vissa saker kommer att ta tid, andra har redan påbörjats, men det viktiga är att Söderhamn Nära har en utstakad riktning och att alla på bolaget känner sig delaktiga. Framtiden är spännande inom vår bransch och utvecklingen går fort.

Men frågan är om vi någonsin kommer att känna samma förundran och magiska känsla inför framtiden som den där decemberkvällen för 125 år sedan.

Internet of Things

Internet of Things eller Sakernas internet, som det även kallas på svenska, är ett relativt nytt begrepp som du ska lägga på minnet. För en sak är säker, Internet of Things är en framtid som redan är här.

- Det kommer dessutom att växa så det knakar, säger projektledare Anders Svensson.

Internet of Things (IoT) är kort och gott kommunikation mellan saker och föremål. Det kan vara allt från vardagsföremål som hushållsredskap, fordon och byggnader till avancerade affärs-system, men även djur, om man så vill. Den gemensamma nämnaren för IoT är att det finns inbyggd elektronik som kan styras eller utbyta datainformation över nätet.

- Internet of Things finns redan i dag, samtidigt är det ett teknikområde som utvecklas i en väldigt hög takt och man kommer hela tiden på nya användningsområden. Det används till exempel inom renkötseln så att renägaren hela tiden kan hålla koll på sin renjord. Och det används för att läsa av elmätare i fastigheter, bara för att nämna två vitt skilda användningsområden, säger Anders Svensson.

Samhällets, företagets och medborgarna behov av att på avstånd kunna styra, reglera, kontrollera och läsa av olika saker ökar alltså konstant.

- Enligt expertisen kommer den årliga ökningstakten på IoT att ligga på drygt 20 procent de närmaste åren. Det kan jämföras med utvecklingen inom mobiltelefonin som i princip inte kommer att öka alls under samma period, säger Anders Svensson.

Kör egna tester

Eftersom Internet of Things kommer att växa explosionsartat och det faktum att Söderhamn Nära är ett infrastrukturbolag med ett eget bredbandsnät, har man beslutat att göra en del experiment med IoT för att se vad man kan bidra med i framtiden.

I dagsläget har Söderhamn Nära därför påbörjat några mindre försök med att koppla upp några av sina egna mätare för att se hur man ska kunna kommunicera med dem via radiolänk. Informationen förs sedan vidare via bredband till en extern digital plattform som behandlar informationen. Därefter skickas informationen vidare till den som beställ den.

- Eftersom den absoluta merparten av all information som skickas inom IoT är väldigt liten, det handlar ofta bara om några byte per meddelande, går det bra att samla in informationen via radiolänk. Vi har precis satt upp en radiosändare på vattentornet för att testa hur effektivt det är.

Faller de första försöken med radiokommunikation väl ut är tanken att man i ett senare skede bygger ut med fler radiosändare.

- Visar utvärderingen på goda resultat kan vi mycket väl komma att bygga ett nät av sändare som täcker hela eller stora delar av kommunen, säger Anders Svensson.

För Söderhamn Näras del är det viktigt att tidigt vara med i utvecklingen av IoT på det kommunala planet eftersom det ligger i alla kommuninvånarens och företagares intresse att få tillgång till den senaste och bästa tekniken inom datakommunikation.

Anders Brolin, tekniker på Elia anlitas för att sätta upp antennen.

Anders Svensson har satt upp en radiosändare på vattentornet för att testa datakommunikation via radiolänk. Faller det väl ut kommer han att sätta upp fler på andra höga punkter i kommunen.

Här anlägger vi fiber i år

Söderhamn Näras fiberprojekt fortsätter i oförminskad takt.

Sedan den första anslutningen av fiber till hemmet gjordes 2010, har i dag cirka 10 000 hushåll i Söderhamns kommun möjlighet till fiber i hemmet.

- Intresset för att ansluta sig till vårt fibernät har hela tiden ökat och bara i år drar vi fram fiber till ytterligare 900 hushåll, säger projektledare Erik Thyr.

I dag är det mer regel än undantag att privata fastighetsägare och bostadsbolag har installerat fiber. Intresset för fiber har hela tiden ökat och allt fler har förstått att fiber är den stabilaste, billigaste och snabbaste vägen ut på internet.

- När vi började med att erbjuda fiber till vilakunder var intresset inte alls särskilt stort. Många av våra kunder hade redan kabel-tv alternativt ADSL från Söderhamn Nära och var nöjda med det och den allmänna kännedomen om fiberns möjligheter var inte så utbredd, säger Erik Thyr.

Nu, åtta år senare, är den allmänna uppfattningen om fiber den motsatta. I dag är intresset mycket stort. Vilket för Söderhamn Näras del bland annat har inneburit att man har nyanställt fibertekniker för att hinna med alla nya anslutningar.

- Vi använder oss även av entreprenörer för att hinna med. Det gäller såväl grävningar som anslutningar, säger Erik Thyr.

Här drar vi fram just nu

I år koncentrerar Söderhamn Nära arbetet till Ljusne, Bergvik, Trönö, Norraladalen i riktning mot Svartvik, Haga och Borg.

- Även i centrala Söderhamn finns det några mindre områden som kommer att anslutas under 2018 och det är Klossdammen inklusive Baggargatan, Krongatan och Djurbergsgatan, säger Thyr

Alla fiberprojekt som påbörjats under året beräknas följa tidsplanen och om allt går som planerat ska den sista fastigheten vara uppkopplad före den första december

Nästa år är det dags för Ljusne mot Askers., Bergvik (Vannsätter & Ellerviksringen), Marmaverken, Söderala och ut till Askesta, Valla, Ina, Sund samt Sockenvägen och Kustvägen som även är ett sambyggnadsprojekt med elnät.

- Alla berörda hushåll för 2019 års fiberprojekt kommer att få information om det i god tid., säger Erik Thyr.

Pär Edquist och Erik Thyr, projektledare för Söderhamn Näras fiberprojekt.

Fredrik Larsson, fibertekniker på Söderhamn Nära drar in fiber i en av de upp till 900 fastigheter som ska få fiber i år.

Ett 40-tal intresserade hade samlats på Altorps bygdegård i Norrala för att ta del av informationen på årets sista fiberträff.

Anders Burman, beredare på Söderhamn Nära, har själv gått på elprogrammet. Nu är han tillbaka med ett uppskattat inbrott som lärare för en dag. Hassan Ali och Abdullah Sherif, årskurs tre, tyckte att det var ett lärorikt pass.

Nära täpper till kunskapsluckor

El- och energiprogrammet på Staffangymnasiet har ingen möjlighet att lära eleverna hur det är att arbeta som linjemontör med högspänning, något som Söderhamn Nära inte stillasittande kan låta pågå. För att råda bot på denna kunskapslucka hos eleverna ryckte därför Anders Burman ut för att hålla en Master Class i just högspänningsdistribution, något som var väldigt uppskattat bland eleverna.

Anders Burman, som själv är gammal elev på elprogrammet, hade med sig utrustning och material som används vid högspänningsinstallationer. Eftersom eleverna på el- och energiprogrammet annars främst får lära sig att installera fastighetsel, tyckte de att det här var både spännande och intressant.

- Det här hade vi aldrig sett tidigare och det har varit väldigt bra att få veta lite om hur det går till, säger Hassan Ali och Abdullah Sherif, som båda går sista året på el- och energiprogrammet.

Inbrottet som lärare för en dag var Anders Burmans egen idé.

- När jag själv gick på elprogrammet fick vi ingen information om högspänning och distribution och det visade sig vara lika i dag. Eftersom det här är viktig kunskap ansåg jag att vi kunde hjälpa till med det. Förhoppningsvis kan vi återkomma med den här endagsutbildningen hos treorna varje år framöver, säger han.

Ytterligare en viktig anledning till Anders Burmans lärarinbrott är att det råder stor brist på linjemontörer i hela landet och fylls det inte på med nya förmågor kommer situationen att förvärras de kommande åren. Förhoppningsvis kommer några av eleverna nu att välja den yrkesbanan när de är färdiga med gymnasiet. Kanske kommer rent av någon av dem att arbeta på Söderhamn Nära i framtiden.

Även Ante Dahlin från Bollnäs och Edvin Söder från Edsbyn var nöjda med att få ta del av kunskap som de annars hade blivit utan.

För att ytterligare stötta Elprogrammets utbildning har Elnät tagit in praktikanten Martin Höglund, som tre dagar i veckan, är med i det dagliga arbetet. Martin kommer från Alfta och går andra året på Staffangymnasiet. Självt tycker han att praktiken är väldigt bra och ger honom kunskaper som han annars inte hade fått.

Söderhamn Nära har i dagsläget sex eldrivna bilar i sin fordonspark, och fler ska det bli.

Elbilarna tar över

Söderhamn Nära har, förutom att ansvara för sina kärnverksamheter, även ett ansvar att arbeta med långsiktiga miljömål.

Ett av dem är att övergå till en fossilfri fordonspark.

- Den inriktningen har vi haft en tid och alla nya fordon som vi använder ska vara fossilfria, säger Per Glindås, som ansvarar för Söderhamn Näras bilpool.

Sedan några år tillbaka har Söderhamn Nära en ambition att bolagets hela fordonsflotta ska vara fossilfri. Vid varje upphandling av nya fordon analyserar man behovet och köper in bilar därefter. På huvudkontoret finns till exempel två poolbilar som personalen kan boka för sina tjänsteresor. Den ena är en modern dieseldriven bil och en andra en helt ny elbil.

- När vi beslutade att byta ut en av poolbilarna var det självklara valet att vi skulle köpa in en ren elbil. Den är tänkt att användas till kortare resor, främst inom kommunen. Den klarar upp till 17 mil när den är uppladdad och det räcker till i de allra flesta resorna, säger Per Glindås.

I dag äger bolaget sex elbilar. Vatten har en Golf och en Renault Kangoo Z.E. som de använder för resor till vatten- och reningsverk. IT-supporten har en Renault Zoe, renhållningen har en Golf och bilpoolen och värmen har köpt in en varsin Hyundai Ionic.

Övriga fordon, särskilt de tunga renhållningsbilarna och traktorerna på Långtå, körs alla på HVO, en helt fossilfri miljödiesel.

- Även våra övriga arbetsfordon kommer succesivt att övergå till att tankas med HVO och de fåtal bensindrivna bilar som vi fortfarande har inom bolaget kommer att bytas ut inom kort, säger Per Glindås.

Det senaste elfordonet i fordonsflottan är en elcykel. Den kanske inte är miljövänligare än en vanlig cykel, men den är perfekt för korta resor i centrum.

Så slipper du gräva av kablar och rör

Nu börjar grävsäsongen och med den risken att förstöra ledningar och rör som ligger i marken. Men det finns ett effektivt sätt att undvika kostsamma skador.

Via tjänsten Ledningskollen kan såväl privatpersoner, företag, myndigheter, kommuner och andra som ska planera eller utföra markarbeten snabbt och enkelt ta reda på om det ligger något i marken där man tänkt gräva.

Dessutom helt utan kostnad.

Att gräva av en kabel eller ett ledningsrör kan bli en dyr historia, dessutom är det helt onödigt. Genom att använda gratistjänsten Ledningskollen, kan du enkelt och effektivt få svar om det ligger något i marken där du planerar att gräva.

- Det är en mycket effektiv tjänst som vem som helst kan använda. Du skapar ett konto och sedan följer bara du instruktionerna på hemsidan, som bland annat innebär att du ritar in på en karta var du ska gräva, säger Simon Holm fälttekniker på Söderhamn Nära.

Du får alltid svar

All information som matats in går sedan vidare till de ledningsägare som kan ha något i marken där du bor. Ledningsägaren jämför

dina uppgifter med egna ledningskaror och oavsett om det finns något eller inte får du svar inom några dagar.

- Finns det ledningar eller rör i marken där du ska gräva gör vi en så kallad utsättning, det innebär att vi kommer ut och markerar var ledningarna är dragna. På så vis kan du enkelt anpassa dina egna grävarbeten, säger Simon Holm.

För Söderhamn Näras del kan det röra sig om vattenledningar, fjärrvärmeledningar, el- och fiberkablar och efter några dagar får du besked om vi har något i marken.

Så nästa gång du ska gräva på din mark bör du först använda dig av Ledningskollen.

Gå in på www.ledningskollen.se och läs mer.

Simon Holm kommer hem till dig och markerar eventuella ledningar och rör i marken.

En ingenjör kommer och stör

För tredje året i rad deltar Söderhamn Nära i Högskolan i Gävles ingenjörsträff med gymnasieelever på Staffangymnasiet.

- Tillsammans med högskolan och lokala teknikintensiva företag berättar vi om vilka möjligheter det finns att arbeta hos oss och vilka behov vi har i framtiden, säger personalchef Lena Sandin.

Vi på Söderhamn Nära tycker att det är mycket viktigt att delta i olika sammanhang som ligger utanför våra kärnområden. Att prata med ungdomar är ett sådant tillfälle, därför deltar vi så ofta vi kan där vi får träffa ungdomar, bland annat när Högskolan i Gävle arrangerar sin årliga ingenjörstag. I årets upplaga av Ingenjörstagen var det Anna

Blomberg, ingenjör på värmeverket, som var inbjuden att prata om sin ingenjörresa från studier till civilingenjör vid Luleå Tekniska Universitet till en anställning som ingenjör på Söderhamn Nära.

- Att träffa elever som är på väg att fatta avgörande beslut om sina högskolestudier är särskilt viktigt för oss. Vi står till exempel inför en rad pensionsavgångar de närmaste åren och det är något vi redan nu måste börja planera för. Att vi är med här i dag kanske innebär att vi redan har träffat en framtida medarbetare, säger Lena Sandin.

Söderhamn Nära har haft många praktikanter från högskolan och tekniska yrkesutbildningar genom åren. Inte sällan leder dessa praktikplatser till ett jobb, antingen hos oss eller inom liknande verksamheter i andra kommunala bolag.

Anna Blomberg arbetar som ingenjör på värmeverket. Ett jobb hon har fått tack vare sin civilingenjörsexamen som hon tog vid Luleå Tekniska Universitet.

Nya på Nära

På Söderhamn Nära arbetar idag drygt 100 personer. Det senaste året har några pensionerats och några har slutat av andra anledningar. Samtidigt har vi fått en rad nya medarbetare. Här har ni dem!

Claes Johansson, distributions- och mättekniker - värmen

Anna Blomberg, ingenjör - värme

Simon Holm, utsättare bredband

Anna Christell, ekonomiadministratör

Fredrik Larsson, fibertekniker

Lars Wall, verksamhetsutvecklare

Åke Strandman, renhållningsarbetare

Henrik Palmqvist, drifttekniker - VA-verk

Fredrik Lockbacken, bredbands- tekniker

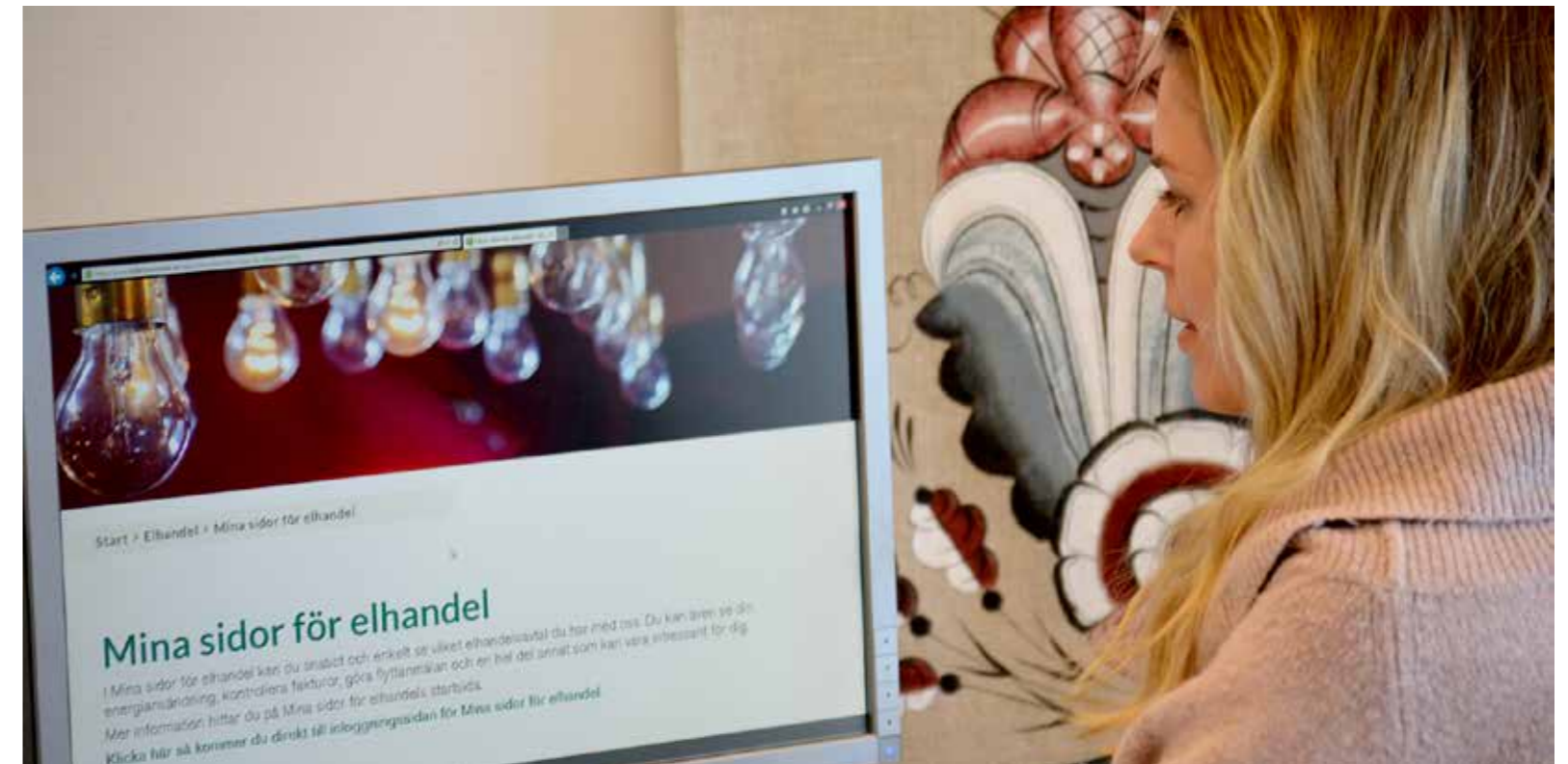
Catrine Eriksson-Lovén, receptionist - renhållning

Peter Enqvist, drifttekniker - VA-verk

Johan Eriksson, drifttekniker - VA-verk

Mina Sidor - nu även för elhandel

På Söderhamn Näras hemsida finns det en flik som heter "Mina Sidor". Under fliken för Elhandel finns dessutom en länk till "Mina Sidor för Elhandel", en sida för dig som köper el från Söderhamn Nära Elhandel.

Att vi har två olika "Mina Sidor" beror helt enkelt på att "Mina Sidor" hanterar de tjänster som du har hos Söderhamn Nära.

"Mina Sidor för Elhandel" går till vårt elhandelsbolag, ett fristående dotterbolag som vi äger tillsammans med Gävle Energi, som även administrerar allt som rör vår elhandel.

Söderhamn Näras "Mina sidor" hjälper dig

att hålla koll på allt från betalda till kommande fakturor och förbrukning. Här kan du enkelt att läsa av vattenmätaren. Du kan även, i detalj, se vilka tjänster och produkter du köper av Söderhamn Nära, vilket kan vara bra om du till exempel är osäker på vilken storlek du har på ditt renhållningskärl.

På Mina sidor kan du även lägga upp andra

personer i hushållet, något som kan vara praktiskt om du och den du delar hushåll med betalar för olika tjänster. Du kan också lägga upp anhängiga som av någon anledning behöver hjälp med att hålla reda på fakturor.

Har du inte redan registrerat dig på Mina sidor föreslår vi att du gör det. Upptäck hur enkelt och överskådligt det har blivit att hålla koll på alla tjänster som du har hos Söderhamn Nära. Är du dessutom elhandelskund hos Söderhamn Nära Elhandel kan du lika enkelt registrera dig där.

Projekt med trädgårdsavfall

Renhållningen har precis påbörjat ett litet pilotprojekt med hämtning av trädgårdsavfall. Pilotprojektet, som kommer att hålla på fram till sista oktober, vänder sig i det här skedet till villaägare i centrala Söderhamn.

- Vi testar den här tjänsten i tre områden. Faller det väl ut kan vi komma att utöka till fler områden nästa år, säger renhållningschef Håkan Ålander.

Många villaägare, särskilt de som bor centralt, upplever ofta att det är bökigt att bli av med allt trädgårdsavfall. Många har dessutom ingen möjlighet att själva ta sig till Långtå. Inte sällan blir trädgårdsavfallet därför liggande bakom garage och bodar i flera år innan man till sist fraktar bort det. För att slippa ha en massa högar med trädgårdsavfall har renhållningen startat ett pilotprojekt där fastighetsägaren får ett 370-liters kärl för allt trädgårdsavfall som töms en gång i månaden.

- I år är det villaägare på Broberg-Holmänge, Klossdammen och från Pliuggen norrut fram till Åsbergsvägen som fått erbjudandet att få sitt trädgårdsavfall hämtat. Att vi har valt tre centrala områden beror på att vi måste vara effektiva med våra resurser. Visar det sig att det här blir populärt kommer vi att utöka tjänsten nästa år, säger Håkan Ålander.

Bor du i något av dessa områden och vill vara med i projektet är du välkommen att höra av dig till Söderhamn Nära.

Tjänsten kostar 200 kronor i månaden och trädgårdsavfallet hämtas sista onsdagen i varje månad mellan maj och oktober. Därefter plockas kärnen in och en utvärdering kommer att ske.

De fastighetsägare som väljer att delta i projektet får ett 370-literskärl för trädgårdsavfall.

Startmeny

Installation

Välja
bredband

Möjligheter

Felsökning

Bredbandshandboken

För att göra det lättare för dig att förstå hur det här med bredband fungerar har vi tagit fram några korta filmer som förklarar det. Filmerna tar upp alla aspekter som rör bredband. Under rubriken "Bredbandshandboken" har vi i korta avsnitt samlat allt du behöver veta om allt från hur det går till när vi anlägger fiber till hur du kopplar in din utrustning och vad som är en optimal uppkoppling just för dig, bara för att nämna några avsnitt.

Bredbandshandboken hittar du på vår hemsida under fliken Bredband och du kan själv enkelt välja vilken film du vill se genom att klicka dig fram i startmenyn. Bor du i villa och har beställt fiber från Söderhamn Nära, men ännu inte fått det installerat, kan du med fördel börja att se filmen "Installation".

Vill du ha mer information kan du även titta på Post- och Telestyrelsens informationsfilm som ytterligare förklarar nyttan med bredband. Även den hittar du under fliken Bredband.

Årsredovisningen på två minuter

Aktiebolag är skyldiga att upprätta en årsredovisning. Det är ett offentligt dokument som alla har rätt att läsa, men som väldigt få läser. En vanlig anledning är att årsredovisningar till sin natur är ganska långa, krångliga och helt ärligt ganska tråkiga. Därför får de också få läsare.

För att du ändå ska få en bild av hur det gick för våra bolag förra året, har vi sammanställt det viktigaste ur årsredovisningarna.

Och om två minuter vet du hur det gick.

2017 var ett resultatmässigt bra år för bolagen. Omsättningen, den sammanlagda försäljningen, landade på strax under 293 miljoner kronor och nettovinsten, före skatter, blev 33,6 miljoner kronor.

- Vinsten efter alla kostnader och skatter stannar inom bolagen och används till att återinvestera i verksamheterna eller till att amortera på skulder, säger ekonomichef Adam Axzell.

Vad är det som kostar?

Att driva den här typen av företag kostar väldigt mycket, det framgår med all önskvärd tydlighet när man jämför omsättningen med resultatet.

Det är framförallt fyra kostnadstyper som står för merparten av alla utgifter. Personalkostnaderna uppgick till 67 miljoner kronor. Av- och nedskrivningar av bland annat byggnader, anläggningar inventarier

och fordon landade på nästan 54 miljoner. Bränslekostnader till fjärrvärmeverksamheten stod för drygt 39 miljoner kronor. Övriga externa kostnader som består av till exempel licensavgifter, el, drift, underhåll och service slutade på nästan 77 miljoner kronor.

- Även kostnaderna för vår upplåning är av väsentlig betydelse då de områden vi är verksamma inom är mycket kapitalintensiva. De senaste årens låga räntnivåer har därmed varit mycket gynnsamma för oss, säger Adam Axzell.

Värdet på tillgångar

Förutom intäkter och utgifter som kan kopplas till själva verksamheten har bolagen även tillgångar och skulder.

På tillgångssidan är det framförallt anläggningstillgångar, det vill säga anläggningar och inventarier, som står för värdet. Den i särklass största anläggningstillgången vad

gäller värdet är kraftvärmeverket med ett bokfört värde på nästan 181 miljoner kronor. Vatten- och avloppsanläggningarna är bokförda till ett värde av till 109 miljoner kronor. Elnätsanläggningarna är bokförda till 51 miljoner kronor.

På skuldsidan är det framförallt låneskulder till Söderhamns kommun på 288,5 miljoner kronor samt övriga långfristiga skulder till banker på ytterligare 92 miljoner kronor som är de stora posterna.

- 2017 års investeringar har varit betydligt högre än normalår vilket medfört att skulderna faktiskt ökade för första gången på många år.

Faktaruta

Några av de viktigaste nyckeltalen i årsredovisningen för 2017

Ägare	Söderhamns kommun 100 %
Anställda	105 st
Omsättning	292 822 tkr
Resultat efter finansiella poster	33 618 tkr
Låneskuld	415 317 tkr
Tillgångar	753 273 tkr

Vill du ta del av hela årsredovisningarna kan du gå in på Söderhamn Näras hemsida: www.soderhamnna.se

Det här gäller vid strömavbrott

Söderhamn Elnät har ett mycket stabilt nät med en leveranssäkerhet på hela 99,99 procent och medelavbrottstiden under 2017 var 27 minuter.

Trots den höga säkerheten kan det hända att du drabbas av strömavbrott.

Vad som gäller vid strömavbrott är reglerat i lag och här kan du läsa mer om vad som gäller i händelse av oplanerade avbrott i elleveransen.

Om du drabbas av ett oplanerat avbrott av elleveransen, som varar minst tolv timmar i en följd, har du i regel rätt till avbrottsersättning och det lägsta beloppet 900 kronor.

- Avbrottsperioden anses starta då Söderhamn Elnät har fått kännedom om avbrottet, säger Jonas Höglund, driftingenjör på Söderhamn Nära.

För varje direkt efterföljande strömlöst dygn, ökar ersättningen. Din maximala ersättning är 300 procent av din årliga nätkostnad.

Undantaget till avbrottsersättning gäller om nätägaren visar att avbrottet beror på en händelse av exceptionell karaktär eller på händelser utanför nätägarens kontroll.

Behöver inte anmäla avbrott

- Avbrottsersättning betalas ut så snart som möjligt, men senast inom sex månader från utgången av den månad då vi fått kännedom om avbrottet. Betalar vi inte ut ersättningen inom sex månader har du rätt till ränta på ersättningsbeloppet, säger Jonas Höglund.

Avbrottsersättningen betalas ut till dig utan

att du behöver anmäla avbrottet till Söderhamn Elnät. Om du inte har fått avbrottsersättning måste du göra anspråk på ersättning inom två år från det att avbrottet upphörde.

Avbrottsersättningen kan jämkas om skyldigheten att betala är oskäligt ekonomiskt betungande för elnätsföretaget. Jämkning kan ske även om överföringen av el har försenats för att inte utsätta elnätsföretagets personal för betydande risker. Det är elnätsföretaget som beslutar om jämkning ska ske.

Ersättning för utgifter

Du kan även ha rätt till skadestånd om du kan påvisa en ekonomisk skada som uppkommit genom elavbrott. Du kan även få ersättning för utgifter eller annan förlust som avbrottet orsakat. I likhet med vad som gäller för avbrottsersättning är nätföretaget inte skyldigt att betala skadestånd om det kan visa att avbrottet ligger utanför kontrollansvaret.

Näringsidkare som kan visa att elnätsföretaget handlat värdslost eller försumligt har rätt till skadestånd vid elavbrott. Närings-

idkare kan vara berättigad till skadestånd oberoende av elavbrottets längd.

- För skadestånd gäller generellt att du ska kunna styrka din skada samt uppkomna kostnader, exempelvis genom kvitton eller liknande. Du ska även vidta åtgärder för att begränsa din skada, säger Jonas Höglund.

Skadestånd omfattar ersättning för utgifter och inkomstbortfall samt annan förlust på grund av avbrottet, dock inte skada relaterad till näringsverksamhet.

Går att få prövat

För att få vägledning om exempelvis jämkning av avbrottsersättning eller rätten till skadestånd kan du vända dig till exempelvis Konsumenternas elrådgivningsbyrå eller till din kommunala konsumentvägledare. Om du vill få ett beslut om avbrottsersättning prövat kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden eller till allmän domstol.

Vill du läsa mer om ersättning och skadestånd kan du göra det på vår hemsida: www.soderhamnna.se

Inte så Nära

EU föreslår tuffare mål

MAX 10% DEPONERING och 65% återvinning till 2035. Det är målen i EU-parlamentets förslag till ny avfallsagstiftning

Efter många års manglande närmar vi oss nu ett nytt avfallsdirektiv och ett cirkulärt paket, som ska göra EU-länderna mer hållbara. Ekonomiska styrmedel och krav på separat insamling av bioavfall och textilier från 2023 respektive 2025 är redskap som föreslås. EU-kommissionen uppmanas också att ta fram bindande mål för avfallsminimering och minskat matsvinn.

Det utvidgade producentansvarssystem får nya minimikrav genom att den ekonomiska kompensationen baseras på behandlingskostnader. 2035 ska högst 10 procent av avfallet deponeras. De EU-länder som deponerade 60 procent eller mer av sitt hushållsavfall 2013 får en förlängning med fem år.

Den fortsatta beslutsprocessen innebär att direktivförslagen åter hanteras i en så kallad andra läsning i EU-parlamentet och att slutligt beslut möjligen kan ske under Bulgariens ordförandeskap, första halvåret 2018, eller under andra halvåret under Österrikes ordförandeskap. Under 2018 är det möjligt att vi kommer att se slutgodkända dokument.

Humanium - en ny metall nedsmält av gamla vapen

DEN NYA METALLEN är ett sätt att rikta uppmärksamhet mot det stora problemet med illegala vapen. Individuell Människohjälp har under många år arbetat med hjälpverksamhet i länder där våldet härskar och undergräver möjligheterna till utveckling. Varje år dödas mer än 500 000 människor

av skjutvapen. Genom att smälta ner vapen ger de världen en möjlighet att stödja deras verksamhet. Metallen kan användas till produktion av nya, livsbejakande produkter.

En klocka är ett första exempel på att det faktiskt fungerar.

– Att hålla i något som man tidigare vet har skadat och dödat, men som nu är förvandlat till produkter som hjälper människor är en speciell och viktigt känsla, säger Simon Marke Gran, projektledare för Humanium Metal på IM.

Arbetet påbörjades i El-Salvador 2016 men sprids nu till flera länder. Vapnen som bokstavligt tar ny form har tagits i beslag av polisen, exempelvis vid mordincidenter.

I december tilldelades IM ett Grand Prix för innovation i Cannes. Intresset har varit stort, många tycker att detta är en fantastisk idé, men flera projekt har hittills fallit på metallblandningen i tackorna. Det kan alltså krävas ytterligare innovation innan plogbillar kan tillverkas av Humanium.

Britter vill bli bäst på att minimera avfall

I JANUARI PRESENTERADES Storbritanniens 25-årsplan på miljöområdet.

Bland annat anges här att landet år 2042 inte ska producera något onödigt plastavfall. År 2050 ska detsamma gälla alla slags avfall. En avgift om 25 pence på engångskaffemuggar, motsvarande 2,80 kronor, kan bli ett första steg om förslaget går igenom.

Under året kommer också en ny avfallsstrategi, med mål att göra Storbritannien världsledande inom resurseeffektivitet. Till år 2050 ska resurs produktiviteten fördubblas. Särskilt fokus sätts på att minimera mängden farliga kemikalier.

Kräkor samlar in fimpar

NEDERLÄNDERNA vill testa ett nytt sätt att hålla rent i städerna. Specialträning ska göra kråkor till renhållningsarbetare. Fimpar är det vanligaste skräpet på gator och torg. Det kan ta upp till tolv år för en enda fimpar att brytas ner, vilket gör det till ett stort problem. Men de smarta kråkfågarna kan förmås att plocka upp dem, det menar Crowded Cities.

De har utvecklat en "kråkbar" där varje inlämnad fimpar ger mat som belöning.

"Kråkor har anpassat sig fullt ut till stadslivet. Genom att träna kråkor att känna igen och plocka upp cigarettfimpar kan vi lösa detta problem", skriver företaget på sin hemsida. Om kråkorna som lär sig detta sätt att hitta mat kommer att sprida kunskapen till andra eller behålla den för sig själva återstår att se.

Energismart tunnelbana

NYA STRÖMRIKTARE i tunnelbanevagnarna kan minska energiförlusterna i tågens drivsystem med drygt en tredjedel. På köpet får man ett drivsystem som är både mindre och tystare. Det visar ett testprojekt som företaget Bombardier genomfört i Stockholm, skriver Energivärlden.

Vanligtvis är strömriktarna bestyckade med kiselhalvledare, men i detta projekt användes kiselkarbid som klarar av betydligt högre spänning, switchfrekvens och temperatur. Därmed blir det lägre energiförluster. Genom kiselkarbiden kan de totala energiförlusterna i motor och strömriktare i tunnelbanevagnen reduceras med 34 procent. Det motsvarar upp till cirka 15 procent lägre total energianvändning i tåget.

Projektets huvudfokus har legat på att reducera energianvändningen. Det är stora mängder det handlar om. Om samtliga tunnelbanevagnar i Stockholm – cirka 270 vagnar – bytte till strömriktare av kiselkarbid skulle det ge en besparingseffekt på 680 milj kWh sett över en livscykel (30 år), enligt Bombardiens beräkningar. Det vill säga en kostnadsminskning med cirka 680 miljoner kronor.

De nya strömriktarna var inte särskilt komplicerade att montera på de befintliga tågerna. I och med att modulerna bara är hälften så stora krävdes en speciell monteringsfästen till de befintliga upphängningsfästena i tågets underrede.

Visionen blev till verklighet

Linköpings kommun och Tekniska verken har genomfört ett stort bostadsprojekt med fokus på social hållbarhet. Vallastaden, som den nya stadsdelen heter, ligger vid Linköpings Universitet och består av lägenheter, radhus och villor om vartannat.

Här bor allt från studenter till pensionärer i ett bilfritt område, där alla gemensamma ytor är gjorda för social samvaro.

På rekordtid har 40 aktörer byggt 1 000 bostäder och skapat en tät, grön och blandad stadsdel vimlande av arkitektoniska grepp och innovativa lösningar.

Genom att dela upp stadsdelen i mindre delar har flera aktörer fått vara med att bygga den unika stadsdelen. Några bygger för första gången, andra har byggt över hela världen. Det är som upplagt för svenskt rekord i mångfald.

Förutom fantasifulla byggnader har man samlat alla ledningar för sopor, vatten, el, fjärrvärme och avlopp i en kulvert under marken. Det gör att gatorna inte behöver grävas upp när något ska underhållas eller uppgöras. Kulverten ger dessutom mer utrymme för trädens rötter att växa, vilket möjliggör en grönare stadsdel med utsmyckade trottoarer.

Vallastaden har utvecklats i samverkan mellan kommunen, Linköpings universitet, Akademiska hus, områdesarkitekterna OkiDoki Arkitekter, näringsliv och ett stort antal engagerade Linköpingsbor. Projektet har gått från vision till inflyttning på fem år.

Arkitekturen är lekfull och full av mångfald. Så blir det när 40 byggherrar får fria händer att göra något bra.

Genom att samförlägga all infrastruktur i stora vägtrummor har man kopplat samman allt i en 1 600 meter lång kulvert under marken.

Öppna säcken

På Långtå återvinningscentral kan du enkelt och bekvämt sortera avfall i olika fraktioner. Eftersom det är populärt att använda plastsäckar för avfallet får vi in väldigt många sådana i våra containrar. Det här innebär två problem för verksamheten på Långtå. Det ena är att förslutna plastsäckar är ett arbetsmiljöproblem eftersom personalen inte har en aning om vad som finns i säckarna, vilket i sin tur innebär att det kan ligga saker i dem som man kan skada sig på i samband med hanteringen.

Det andra är att säckarna försvårar källsorteringen, för det händer att det ligger felsorterade saker i säckarna.

För att förbättra arbetsmiljön för personalen och samtidigt öka utsorteringen har man på renhållningen beslutat att alla säckar i fortsättningen ska öppnas upp och att innehållet sorteras och töms i rätt container.

Är du osäker på hur du ska göra med innehållet i dina säckar är du välkommen att fråga personalen på återvinningscentralen, de hjälper gärna till så att det blir rätt.

Lördagsöppet på Långtå

5 maj mellan kl. 10.00-14.00

Passa på att lämna allt du vill bli av med hos oss!

Saker som fortfarande fungerar kan du lämna till Återbruket.

Vi tar gärna hand om ditt trädgårdsavfall!

Det behövs till vår slamkompost.

Öppettider på Långtå

Måndag-fredag 07.00-15.30

Kvällsöppet tisdag och torsdag till 18.30

Har du frågor om återvinningscentralen kan du ringa receptionen på Långtå, tel. 0270-751 43